

NieuwDemocratischZeist

Plan Zeist 2022 – 2026

En nu bepaalt u!

***Inwoners zijn bepalend in de bestuurlijke besluitvorming, die
realistisch duurzaam is en gericht is op economische vitaliteit***

INHOUD

	Pagina
VOORWOORD	2
DE KERNWAARDEN VAN NieuwDemocratischZeist	3
DE DRIE PIJLERS	5
INWONERGERICHT	5
REALISTISCH DUURZAAM	7
ECONOMISCH VITAAL	9
TER AFSLUITING	10

VOORWOORD

DEMOCRATIE IN ZEIST

NieuwDemocratischZeist is als lokale politieke partij, in verenigingsvorm, opgericht in september 2013. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 hebben zoveel inwoners vertrouwen getoond in onze partij, dat het zetelaantal verdubbelde, van 2 naar 4. Dit vertrouwen hebben we proberen te belonen door uitgesproken, eigen standpunten bij de besluitvorming in de gemeenteraad, op grond van de belangen van de inwoners en ondernemers in Zeist, in te brengen.

In de nu aflopende raadsperiode heeft **NieuwDemocratischZeist** zijn best gedaan de nog steeds bestaande kloof tussen burgers en gemeentebestuur te overbruggen. Dat doel spreekt uit ons logo. Wij willen meer invloed van alle inwoners op de gemeentelijke besluitvorming. Bijvoorbeeld door burgerberaad en referenda. Ook de komende raadsperiode willen wij die “vernieuwing” van de lokale democratie.

In dit “Plan Zeist 22-26” geven wij aan hoe we deze vernieuwing verder willen vormgeven. Wij blijven bij de Kernwaarden, als vastgelegd voor 2018-2022, en de daarop geënte 3 pijlers: Inwoner Gericht, Realistisch Duurzaam en Economisch Vitaal.

NieuwDemocratischZeist is een onafhankelijke lokale politieke partij. Lokaal belang en invloed hebben is eerste prioriteit. Voor ons blijft meest belangrijk bij onze politieke keuzes de vraag of het te nemen besluit goed is voor de inwoners van Zeist, op korte én op lange termijn. Die prioriteit blijkt uit alles wat we zijn en doen.

Voor ons politieke werk doen wij graag en telkens beroep op u als burger van de gemeente Zeist, op uw medewerking. U heeft een eigen mening over wat gedaan kan worden of moet worden voor het welzijn van alle mensen in onze samenleving, welke verbeteringen op welke terreinen gedaan moeten of kunnen worden. U verdient het, dat er niet alleen naar u geluisterd wordt, maar ook dat er mét u, en met alle inwoners, gesproken wordt en meningen worden uitgewisseld en dat dan in gezamenlijk overleg bekeken wordt wat het beste is, hoe voorstellen gezamenlijk kunnen worden uitgewerkt en ideeën omgezet in uitvoering.

Zo is onze visie, Plan Zeist voor de raadsperiode '22-'26. Samen met u willen wij ervoor zorgen dat de gemeente Zeist een prettige en groene gemeente is en blijft.

De Kernwaarden van NieuwDemocratischZeist

- *nieuwe democratie*

NieuwDemocratischZeist is ontstaan uit het streven naar andere inrichting van onze lokale democratie. Veel meer ruimte voor overleg met de samenleving. Inwoners moeten vanaf het begin in de plan- en besluitvorming betrokken worden. Uiteindelijk moet dit democratisch gebeuren, zo worden ingericht, dat volop sprake kan zijn van het “*samen vormgeven aan onze samenleving*”. En dit ook vanuit en met alle vertrouwen van de inwoners. En met respect voor de mening en de belangen van die inwoners.

- *duurzaamheid*

Voor NieuwDemocratischZeist betekent het nastreven van duurzaamheid, dat we er gezamenlijk als samenleving voor zorgen, dat onze leefomgeving gezond blijft, en de lucht schoon, en dat we samen gezonde landbouw kunnen bedrijven en de natuur in stand kunnen houden, zelfs verbeteren. Wij kiezen voor op deze duurzaamheid gericht beleid, wat wordt bepaald door inwoners en bestuur **samen** en vastgelegd in een gezamenlijke visie op de toekomst van Zeist.

En dan wel een in meerdere opzichten realistisch beleid, ook omdat er alleszins sprake is van samenhang. Hoe we voor duurzaamheid zorgen voor de natuur wordt mede bepaald door de wijze waarop we voorzien in onze energiebehoeften. En beide hebben sociale samenhang: gezonde natuur en schone energie-opwek zijn belangrijk voor het welzijn van de mens, en van dieren en planten. Voor Zeist betekent dit samen werken aan een gezonde, schone en veilige gemeente, waar het voor elke inwoner goed wonen, werken en leven is. Zeist duurzaam besturen betekent zo ook, actief burgerschap aanmoedigen én de Zeister burgers betrekken bij het bepalen van het beleid. Er is veel deskundigheid onder de Zeister bevolking aanwezig en die moet, en kan, goed benut worden.

Realistisch is het om de kosten voor het nastreven van hiervoor beschreven duurzaamheid te beperken tot wat mogelijk is en wat door de gemeente betaald kan worden.

Het plaatsen van windmolens wijzen wij af.

- *groenbehoud*

Groen is een belangrijke kernwaarde voor onze partij. Zeist is vanouds een mooie, groene gemeente. Dat willen wij zo houden en zelfs verbeteren. Dit streven naar (nog meer) groen bepaalt tevens onze visie op bouwen en wonen. Groen is in deze veel meer dan een kleur-woord. Het is voor ons een verzamelwoord, waarmee de natuur, de eco-systematiek, de biodiversiteit tevens bedoeld worden. De onderlinge samenhang tussen deze zaken is daarbij eveneens van groot belang. Het kappen van bomen om plaats te maken voor het bouwen van huizen gaat niet alleen ten koste van de bomen zelf. Want die bomen vormen een ecosysteem met een grote biodiversiteit, alsook een recreatiemogelijkheid. Goed onderzocht moet worden of je zomaar zoveel bomen voor woningbouw kunt kappen. Alles moet met elkaar in balans blijven. Ofwel, er moet veel meer nadruk komen op en plaats zijn voor MilieuEffectRapportages!

- *dierenwelzijn*

Wij zijn voor dierenwelzijn. [NieuwDemocratischZeist](#) wil de benodigde, voortdurende aandacht van gemeente en samenleving voor huisdieren, en dieren in het algemeen. Zorgen voor dieren betekent ook zorgen voor planten, bomen en de natuur in het algemeen, en dus ook voor de mens. We moeten dus altijd zorgen dat de ecologische hoofdstructuur in de gemeente hoe dan ook behouden blijft. Wij maken ons zorgen over ons groen en dierenwelzijn. Dat moet echt beschermd worden. Dat geldt ook in het bijzonder voor onze natuur, biodiversiteit en grondwaterstand. Wij willen dat voortvarend aanpakken.

- *sociaal*

[NieuwDemocratischZeist](#) blijft zich richten op vernieuwend sociaal samenleven, ook voor de jaren '22-'26. Dat is van belang voor zowel burgers als bedrijven, werknemers en werkgevers. In onze visie staat in de samenleving de mens centraal, als individu, met persoonlijke rechten en plichten, en tégelijk als medebepalend onderdeel van die samenleving.

Daarin is voor ons “meedoen” (participeren), betrokken zijn als actief burger, vanzelfsprekend. In een aldus samen op welzijn gerichte samenleving is er voor mensen, die dat nodig hebben, zoals gehandicapten, chronisch zieken en anderszins hulpbehoevenden, passende zorg en opvang nodig, en zal tevens de basis voor bereidheid om als zorgvrijwilliger en mantelzorger bij te dragen breed zijn. In een op welzijn gerichte samenleving voelen burgers zich ook eerder veilig.

- *ondernemend*

In een op welzijn gerichte samenleving blijft gezonde economie van belang. [NDZ](#) wil meer mogelijkheden scheppen voor burgers en ondernemers van Zeist om te ondernemen. [NieuwDemocratischZeist](#) wil de economie bevorderen en mensen betrekken bij een actieve samenleving, waar nodig ondersteund door leerwerktrajecten en dergelijke. Daarbij willen we nog meer aandacht voor circulaire economie en kleinschaligheid.

- *verantwoordelijk*

Democratie is bedoeld om “iedereen mee te laten doen”. Voorkomen moet worden, dat mensen of groepen worden uitgesloten. Discriminatie, op welke grond dan ook, kan niet en mag niet. Alle mensen zijn gelijk! Daarom is het van wezenlijk belang, dat iedereen, burgers én bedrijven, medeverantwoordelijk wil zijn én is voor wat er in de gemeente gebeurt en gericht is op het komen tot een betere samenleving. Politiek bezig zijn, het vertegenwoordigen van de belangen van de inwoners bij de bestuurlijke besluitvorming, is geen beroep maar een roeping. Hierin past terughoudendheid en bescheidenheid, maar ook initiatief. Blok- en coalitievorming werken ongewenste uitsluiting in de hand en kunnen dus het democratisch proces schaden. Raadsleden moeten daarom over alle bestuurlijke kwesties in openheid en vrijheid kunnen overleggen en besluiten, zonder een keurslijf van coalitieakkoorden, fractiediscipline of persoonlijke ambitie. Vanuit dit uitgangspunt wil [NieuwDemocratischZeist](#) politiek bezig zijn in de Raad. Wij voelen ons daar verantwoordelijk voor tegenover u. Tegelijk bent u, als inwoners, ten opzichte van

uzelf, van elkaar en tegenover de samenleving, verantwoordelijk voor het goed functioneren van samenleving en bestuur ervan en niet alleen door het kiezen van de juiste personen in de Raad om namens en met u het beste bestuur voor Zeist te realiseren, maar ook door zelf waar mogelijk aan dat besturen deel te nemen.

○ *transparantie*

Als hoogste orgaan in het gemeentebestuur moet je als Raad maximale openheid geven bij en over alles wat je doet/laat bij de besluitvorming over wat in het belang van Zeist is. Ook als lid van die Raad moet je altijd transparant werken. Altijd moeten daarbij alle belangen van alle betrokken partijen of personen bekend en duidelijk, zichtbaar zijn. Alleen dan zijn inwoners bereid, én in staat, mee te overleggen en mee te beslissen. En alleen zo kunnen we komen tot de optimale betrokkenheid van burgers bij het besturen van Zeist, bij het samen vormgeven aan onze samenleving, zoals NieuwDemocratischZeist die betrokkenheid graag ziet.

○ *integriteit*

Bij het hiervoor genoemd open, transparant en eerlijk besturen heeft integriteit eerste prioriteit. Integriteit brengt met zich, dat het praten en beslissen over zaken altijd gebeurt vanuit een bekend en aanvaard maatschappelijk belang en dat dit ook als zodanig altijd goed uit te leggen is. Persoonlijke of partijpolitieke belangen mogen daarbij geen rol spelen. Voor NieuwDemocratischZeist geldt nog extra het nimmer door provinciale- of landelijke partijbelangen gestuurd of gehinderd worden.

De DRIE PIJLERS:

Ons verkiezingsprogramma ofwel Plan Zeist '22-'26 gaat om 3 pijlers:

- **Inwoner Gericht**
- **Realistisch Duurzaam**
- **Economisch Vitaal**

INWONER GERICHT

Zoals in het Voorwoord en onder Kernwaarden bij “nieuwe democratie” al aangegeven, wil [NieuwDemocratischZeist](#) dat nu eindelijk besloten wordt dat de burgers écht bepalend zijn in het democratisch besluitvormingsproces. De burger verdient het om meer invloed te krijgen en meer te kunnen meepraten en zelfs meebeslissen. Directe democratie!

Om de invloed van de burger gestalte te geven wil [NieuwDemocratischZeist](#) tot nieuwe vormen van burgerparticipatie komen, zoals burgerpeiling en burgerberaad.

- **Wat is goed voor Zeist?**
 Transparante besluitvorming; duidelijk beleid ten aanzien van burgerparticipatie; draagvlak omwonenden én belanghebbenden bij bouw- en verkeersprojecten; veiligheid en woongenot; geen verstedelijking, geen boskap; goede voorzieningen; aanmoedigen en actief ondersteunen van burgerinitiatieven; vestigingsklimaat bieden aan ZZP-er t/m multinational.
- **Wat is er van de grond gekomen?**
 Nieuwe overlegvormen zijn gestart, zoals politiek spreekuur, Maaltijd van Zeist, Inwoners Advies Commissie (als een soort burgerbegroting) en de digitale raad. De in de vorige periode ingestelde Jongerenraad functioneert goed. De lijn, begonnen met “24 uur democratie” gevolgd door de Z-battle, is doorgetrokken. Maar kan nog veel verder gaan, zo wil NieuwDemocratischZeist.
- **Hoe ziet NieuwDemocratischZeist de invloed van de burger op het gemeentebestuur?**
 Er dient meer maatwerk geleverd te worden, d.w.z. een meer persoonlijke behandeling van de burger; de raad moet zichtbaar maken wat hij doet en de burgers daar meer bij betrekken, door digitale informatieborden, sociale media, etc.
- **Handhaven?**
 Na het vaststellen van beleid moet de gemeente Zeist ook handhaven. Op het gebied van verkeer, illegale bomenkap, hondenpoep wordt nu niet of nauwelijks gehandhaafd.
- **Hoe kijken we tegen Burgerparticipatie aan?**
 De term burgerparticipatie moet een betekenisvol begrip zijn. Vanaf het begin van de vorming van een nieuw college tot en met de daadwerkelijke uitvoering in de praktijk van beleid van dat college moet de burger betrokken zijn in elke stap. Burgerpeiling en Burgerberaad kunnen daarbij goede, bruikbare instrumenten zijn. De inwoners moeten bepalen wat er uiteindelijk gebeurt.
- **Hoe ziet NieuwDemocratischZeist de invloed van de burger op de wijk?**
 Invoering van “De Buurt Bestuurt” in alle wijken, d.w.z. de wijkbewoners kiezen zelf de kwaliteit van de woonomgeving (groen, verlichting, speelvoorzieningen e.d.) en verdelen zelf het wijkbudget.
 Met behulp van wijkquêtes worden de wensen van inwoners geïnterviewd.
 Door toepassing van buurtapp 's nemen woongenot en veiligheid toe.
 Eigen wijkvisies vormen de leidraad voor de participatie op wijkniveau.
- **Hoe ziet NieuwDemocratischZeist de invloed van de burger op het bedrijfsleven?**
 Inwoners krijgen altijd inspraak bij eventuele vestiging van bedrijven in de buurt. Daarnaast wordt de ‘Centrumbelasting’ voor centrumondernemers afgeschaft. Er wordt subsidie op duurzaam ondernemen verleend. Betaald parkeren wordt zoveel mogelijk opgeheven en vervangen door blauwe zones. Hiermee wordt het winkelplezier vergroot. Het ondernemersplein wordt voortgezet.
- **Wat vindt NieuwDemocratischZeist van essentieel belang op het gebied van wonen?**
 Zeist, Den Dolder, Huis ter Heide, Bosch en Duin en Austerlitz moeten aantrekkelijk blijven om te wonen, te leven en te werken. Dus de gemeente Zeist mag geen groeikern zijn ten behoeve van de regio. De kernwaarden zijn:
 - een mooie woonomgeving: natuur en landschap

- behoud van de cultuurhistorie
- duurzaam en zorgzaam voor mens en natuur
- behoud van de eigen identiteit van de woonkernen

Dit willen we bewerkstelligen door:

- Afzien van stimuleren van extra verstedelijking maar bouwen in harmonie met de omgeving. Inwoners van Zeist en werkenden in de gemeente krijgen voorrang bij huisvesting.
- Externe toezeggingen en overeenkomsten alleen schriftelijk op basis van vastgesteld beleid (*geen mondelinge toezeggingen aan projectontwikkelaars*)
- Omgevingsvisie Zeist laten aansluiten op behoud van waarden en kwaliteiten van Zeist en omgeving
- Initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen verplichten direct-belanghebbenden te betrekken bij de planvorming; als dat niet of onvoldoende plaatsvindt wordt een plan niet in behandeling genomen zoals in Engeland
- Bouwen voor de stabiele lokale behoefte.
- Planontwikkeling, ontwerpen en bouwen in harmonie met de omgeving
- Voorrang voor Zeistenaren en werkenden in de gemeente (waaronder starters en senioren) bij woningtoewijzing; nu gaan 3 van de 4 woningen naar mensen van buiten de gemeente (*voor statushouders bestaat wel een verplichte rijkstaakstelling*)
- Behoud van de Markt en in principe behoud van de Klinker.

Daarvoor is nodig:

- Coalitieakkoord bespreken en vaststellen in de Raad (in plaats van ter kennisname)
- Blijvend inzetten op stabiel en financieel beleid
- Raadsinformatiebijeenkomsten in principe openbaar
- Uitgaven niet alleen toetsen op rechtmatigheid maar standaard ook op doelmatigheid.
- Ergo niet zomaar grote risicovolle (status)projecten plannen en uitvoeren.

REALISTISCH DUURZAAM

Op weg naar een duurzamer Zeist.

Wij willen Zeist zien als een vitale, moderne gemeente, die initiatieven neemt en proactief aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen, zoals duurzaamheid. Een duurzaam beleid is niet alleen beter voor de toekomst van mens en milieu, maar levert ook belangrijk economisch voordeel op. Het is dan ook niet meer dan logisch dat Zeist zich de komende jaren blijft ontwikkelen als duurzame, energie neutrale gemeente, met een klimaatbestendige, gezonde, leefbare leefomgeving voor inwoners én bedrijven.

NieuwDemocratischZeist kiest voor een realistisch duurzaam beleid waarin we burgers, bedrijven en samenleving betrekken in een gezamenlijke visie op de toekomst van Zeist.

Onderdelen van die visie zouden volgens NDZ in ieder geval moeten zijn:

- Cultuurhistorie, landgoederen en groene omgeving behoud en versterken als dragers van gezond woon- en leefklimaat en voorwaarden voor werkgelegenheid en recreatie

- Oude en nieuwe woonbuurten krijgen groen en recreatieve voorzieningen (Jantje Betonnorm)
- Het binnenstedelijke Sanatoriumbos behouden en versterken als bospark van Zeist (noord)
- Goed onderhouden van groen en cultuurhistorische structuren
- Verbetering fietsroutes en fietsverkeer, fietsparkeren en voetpaden
- Geen windmolens in Zeist! En zonnepanelen zoveel mogelijk op daken.
- Waterstof als energiedrager zo spoedig mogelijk onderzoeken

NieuwDemocratischZeist staat een 4-Jarig gemeentelijk actieprogramma voor

Om met gemeente, burgers en bedrijven samen een omslag te bereiken, gaan we een 4-jarig gemeentelijk actieprogramma opstellen. Hierin benoemen we een aantal concrete projecten. Vaak beginnen die bij de gemeente, die randvoorwaarden kan scheppen om duurzame initiatieven van de grond te kunnen tillen.

We schetsen in dit actieprogramma duurzame projecten met reële terugverdientijden en een duidelijk maatschappelijk rendement. Projecten die bijdragen aan een schoon, en veilig leefklimaat en de concurrentiekracht van onze gemeente vergroten. Hieronder elementen die wat ons betreft daarin moeten terugkomen.

- De gemeente had de afgelopen jaren meer aandacht voor duurzaamheid dan de periode daarvóór. Er zijn redelijke resultaten geboekt, maar gezien de klimaatproblematiek en de gestelde doelen wordt nog steeds niet voldoende gedaan. Aan de mentaliteitsverandering bij de inwoners, de bewustwording die nodig is, kan de gemeente veel meer aandacht besteden. Groot draagvlak bij de inwoners is cruciaal en dus zeker het bereiken daarvan. Meer sturing vanuit de gemeente is nodig om tot meer betrokkenheid van de samenleving te komen.
- We willen meer duurzame, ecologische initiatieven. Zeist is, en moet blijven, een groene gemeente. Dat vraagt om betere en zo mogelijk goedkopere doelstellingen voor duurzaam bouwen. Nu afspraken daartoe maken en waar alle betrokken partijen, bouwers, ondernemingen, corporaties én burgers zich aan moeten houden. Met daarbij meer, constante aandacht voor bestaande en telkens nieuwe technologieën
- Ook hergebruik van bestaande bouw via herbestedings-projecten heeft de voorkeur van ons boven sloop-nieuwbouw. Infrarood scan van gebouwen, vanuit een vliegtuig, geeft inzicht in weglekkende warmte en bevordert opstart van isolatieprojecten.
- Op wijkniveau zorgt groen voor verkoeling, schaduw, CO₂-afvang en zuurstofvoorziening. Het is dus essentieel om veel groen binnen Zeist te hebben en te behouden.
- Voor nieuwe bouwprojecten willen wij een checklist laten opstellen als basis voor de afspraken met de aannemers met als vaste onderwerpen: Verkeer, draagvlak, groen, licht, inspraak, duurzaamheid en parkeren. De gemeente krijgt de taak om deze afspraken te maken en te handhaven.
- Voor de inwoner van Zeist willen we duurzaamheids-initiatieven actief blijven ondersteunen, met name via een afgeslankte "EPA"-scan per woonhuis, waarna isolerende

maatregelen genomen kunnen worden zoals vloerisolatie, spouwmuur, LED-verlichting, “solar”- dakpannen etc. De kosten van deze scan willen we voor de helft door de gemeente laten betalen. Hiermee stimuleren we de duurzaamheid in huizen. En de investeringen in isolatie kunnen tot 35% besparing opleveren!

Daarnaast willen we, dat de WOZ-waarde niet wordt verhoogd als een inwoner investeert in duurzame maatregelen aan zijn woonhuis.

- **NieuwDemocratischZeist** ziet afval als grondstof. We moeten verantwoord met afval omgaan. Dat betekent nu 4 bakken voor GFT, PMD, Papier en Rest. Dit willen we handhaven, totdat uit verder onderzoek blijkt, dat machinale 100% scheiding van alle afval rendabeler is. Die nascheiding is nu al technisch mogelijk. Met inzamelen van PMD wordt weinig CO2 bespaard, terwijl de kosten aanzienlijk hoger zijn door het huis aan huis ophalen.
- De gemeente kan duurzaamheid stimuleren via “buurtstroom”, het gezamenlijk energie opwekken door de buurt. De gemeente kan dit goedkoop bevorderen.
- **NieuwDemocratischZeist** blijft overtuigd van de mogelijkheden van het maken van afspraken voor duurzaam ondernemen. Met een afgeslankte “EPA”-scan per utiliteit kan tot 35% vermindering van CO2 uitstoot bij isolatiemaatregelen bereikt worden. Deze scan geeft inzicht in de winst die is te behalen via vloerisolatie, spouwmuur etc. Ook moet meer aandacht zijn voor het energieneutraal maken van winkels.

NieuwDemocratischZeist meent, dat met het 4-Jarig gemeentelijk alsook regionaal actieprogramma duurzaamheidsprojecten met reële terugverdiertijden en een duidelijk maatschappelijk rendement te behalen zijn. Projecten die bijdragen aan een schoon en veilig leefklimaat voor Zeist en haar buurgemeenten in de regio gezamenlijk. Een energie neutrale, klimaatbestendige Regio met goede plek daarin voor Zeist is een duurzaam doel!

ECONOMISCH VITAAL

Centraal in onze lokale economie staan werkgelegenheid voor iedereen, ondernemingsvrijheid voor wie dat wil en genoegzame verzorging van overheidswege voor wie dat nodig heeft. De welvaart in onze lokale economie is echter niet iets vanzelfsprekends. Bovendien moet volgens ons veel meer gericht worden op Welzijn, voor iedereen, dan op welvaart.

Onze belangrijkste initiatieven op het vlak van Economisch Vitaal zijn:

- Verbinden van Zeist met het USP, Utrecht Science Park. Het USP grenst aan de gemeente Zeist en het is niet onlogisch, dat wij samenwerking zoeken met USP. Zeist heeft veel te bieden aan het Science Park, niet in de laatste plaats, doordat wij naast veel zorginstellingen, ook meerdere gerenommeerde natuurbeheerinstellingen herbergen en dat zijn ook speerpunten van het Utrecht Science Park. Het afstemmen van verkeersstromen en ook doordacht huisvestingsbeleid zijn daarbij evident, maar geen fietspad over de Lage Grond. Initiatief nemen voor flexibel en inventief ruimtegebruik van bestaande

(leegstaande) kantoorpanden, een verkort traject voor herbestemming en vergunningverlening afspreken zijn voorbeelden ervan.

- Zeist kan zijn regionale winkelfunctie behouden daartoe is een autoluwe Slotlaan, verkeersveilig centrum, meer blauwe zones en een bescheiden parkeertarief van belang.
- Stimuleren en faciliteren van vernieuwende initiatieven van bedrijven, bijv. startups; trendsettende innovatieve bedrijven betrekken bij Zeister ontwikkelingen; stimuleren en faciliteren (geld en organisatie) van nieuwe initiatieven van burgers, bijv. energie-initiatieven (coöperaties), buurtlandbouw en woningbouw-collectieven.
- Het zelf oppakken van vernieuwende ontwikkelingen door de gemeente Zeist, om daarmee een voortrekkersrol te vervullen; het betrekken van lokale innovators;
- En zo Zeist aantrekkelijk maken. Betaalbare woningen laten ontwikkelen voor starters, maar ook voor senioren om doorstroom te bevorderen, waarbij ook uitbreiding van het aantal “tiny houses” tot de (bestemmingsplan- en volkshuisvestelijke) mogelijkheden hoort.
- “Baas in eigen buurt” introduceren: de buurt bestuurt zelf de eigen buurt, met daarbij behorende budgetten, morele, financiële en organisatorische ondersteuning van de zijde van de gemeente. Vergroten van betrokkenheid bij de eigen leefomgeving: niet alleen als woongemeente acteren, maar dus ook als werkgemeente: vasthouden van jonge mensen in Zeist (goedkope woningen), vergroten van de bereikbaarheid en doorstroming (groene zones), uitnodigend vestigingsklimaat, hbo-opleidingen gericht op Care Valley.
- Vergroten van het sociaal leefklimaat in relatie tot het creëren van een aantrekkelijk en veilig uitgaansleven. Waarbij het uitgaansleven zich niet alleen concentreert op de Dorpsstraat maar op het centrum van Zeist. Hierin dient een gezonde balans te worden gevonden en dienen horecaondernemers ondersteund te worden.
- Weer invoeren van de jaarlijkse Cultuurmarkt.
- Het Slot Zeist is daarbij een parel die meer glans moet krijgen.

Ter afsluiting

Zeist is een prachtige groene gemeente waar mensen graag wonen. Dit willen we graag zo houden. Dat moeten we niet verkwanselen door verstedelijking en bouwen in het groen.

Daarvoor is nodig:

- Fijne woonbuurten die zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de woonomgeving*
- Een gemeente die ervoor zorgt dat al haar bewoners maatschappelijk, sociaal, cultureel en financieel mee kunnen doen.*
- Ondernemingen, groot en klein, die zich welkom weten in Zeist.*

De gemeente Zeist zal aangespoord worden om een ontwikkelingsplan voor de hele Zeister samenleving te maken: synergie zoekend, innovatief en op ecologisch verantwoorde wijze.